

Branschrapport – Sanering 2015

Fakta och utveckling för branschen

Saneringsföretagen
● almega

BRANSCHRAPPORT – SANERING 2015

Fakta och utveckling för branschen

INNEHÅLL

Förord.....	5
Sammanfattning.....	7
1 Branschstatistik.....	8
1.1 Företagen i branschen.....	8
1.2 Saneringsföretagens totala omsättning	8
1.3 Saneringsföretagens omsättning inom kvartilerna.....	9
1.4 Arbetskraftskostnad/omsättning	9
1.5 Nettoomsättning per anställd.....	10
1.6 Resultatutveckling	10
1.7 Avkastning på eget kapital.....	11
1.8 Avkastning på totalt kapital	11
1.9 Rörelsemarginal.....	11
1.10 Nettomarginal.....	11
1.11 Soliditet.....	12
1.12 Kassalikviditet	12
1.13 Vinstprocent.....	12
1.14 Antal anställda.....	13
1.15 Ålder och kön.....	13
2. Undersökning bland medlemsföretag samt sammanfattning.....	15
2.1 Konjunktur	15
2.2 Konkurrens och resultat.....	18
2.3 Bidrag	20
2.4 Offentlig upphandling.....	21
2.5 Auktorisation	22
2.6 Underentreprenörer	22
2.7 Tjänsteutbud	23
2.8 Personalstatistik	23
2.8.1 Sjukfrånvaro	23
2.8.2 Nyanställda	24
2.8.3 Utbildning	24
2.8.4 Yrkesutbildning.....	25
2.8.5 Behov av kompetensutveckling.....	25
2.8.6 Vem bör erbjuda utbildningar	26
3. Informationshämtning.....	27
4. Kontaktuppgifter	28

FÖRORD

För fjärde gången presenterar Almega Saneringsföretagen en omfattande branschrapport för saneringsbranschen. Den innefattar uppdaterad statistik och nyckeltal för saneringsbranschen som helhet samt visar på viktiga trender och förändringar. Syftet är att fortsätta att belysa branschens utveckling med hjälp av nyckeltalen, branschstatistiken och annan relevant information.

I denna rapport presenteras statistik från Svenskt Näringsliv, Soliditets Nordic Business Key, SCB, samt från Almegas lönestatistik. I denna rapport använder vi följande definition om företagsstorlek

- Små företag: 0–10 anställda
- Mellanstora företag: 11–100 anställda
- Stora företag: över 100 anställda

Vi följer, i årets rapport, upp branschens ekonomiska utveckling och har även ställt en del nya frågor i vår årliga medlemsundersökning till företagen angående, bland annat, bidrag, offentlig upphandling och underentreprenörskap.

Detta i en tid då förutsättningarna och konkurrensen är tuffare än någonsin. Medlemsundersökningen visar också ett utbrett missnöje med hur offentlig upphandling hanteras av upphandlaren och den prispress som uppkommer och som enligt företagen omöjliggör kostnadstäckning för ett rimligt och nödvändigt utvecklingsarbete.

Vi hoppas att rapporten skall vara till nytta för myndigheter, medlemsföretag och medlemsföretagens kunder.

Marcus Lindström

Almega Serviceentreprenörerna, oktober 2015

Almega Serviceföretagen är bransch- och arbetsgivarorganisation för städ- och serviceföretag med 1012 medlemsföretag varav 870 är städ- och serviceföretag och 142 är saneringsföretag (augusti 2015)

SAMMANFATTNING

Almegas medlemsföretag inom Saneringsbranschen består av 142 företag med över 3 950 anställda och omsatte 4,3 miljarder kronor år 2013/14. Företagen kan delas in i två huvudsakliga verksamhetsområden – industriservice och skadeservice.

53,5 procent av företagen i branschen har färre än 11 anställda och närmare var tredje anställd är 18-29 år och 85 procent av de anställda är män.

I 2013/14 års statistik går det att konstatera att omsättningen har ökat men lönsamheten har minskat i branschen för andra året i följd. Samtidigt kan också en ökad skillnad i lönsamhet företagen emellan ses.

Precis som inom städ- och servicebranschen blir det allt vanligare att saneringsföretagen erbjuder ett brett utbud av tjänster utöver sin huvudverksamhet. En effekt av ett ökat tjänsteutbud är att underentreprenörer anlitas i större utsträckning för att möjliggöra leverans av erbjudna tjänster. De flesta tillfrågade företagen använder underentreprenörer. Dock bör det understrykas att trots att underentreprenörer förefaller vanligt, så står de endast för en mindre del (12,8 procent) av företagets totala omsättning. Den viktigaste anledningen till att företagen väljer att utöka sitt tjänsteutbud är för att möta beställarens ökade krav på detta.

Konkurrens och prispress har ökat inom branschen de senaste åren. Detta har lett till att företagen inte har kunnat höja sina priser inom huvudverksamheten i samma takt som kostnaderna har ökat.

Andelen företag som deltar i offentliga upphandlingar fortsätter att öka. 84 procent av företagen har deltagit i offentlig upphandling (66,7 procent 2009/10). Det finns uttalad kritik mot hur offentlig upphandling fungerar, 63 procent av företagen anser att det fungerar mindre bra eller dåligt. Det är främst beställarens fokus på lägsta pris som upplevs som ett problem. Närmare 49 procent av företagen har deltagit i en offentlig upphandling där antaget anbud har varit under 210 kr i timmen. Det ställdes också frågor om bidrag i årets medlemsundersökning. Enligt svaren var det 56,5 procent av företagen som har anställda med något eller några av bidragsformerna från arbetsförmedlingen.

En annan intressant del av medlemsundersökningen att ta fasta på är att ett av de största tillväxthindren enligt företagen är brist på kvalificerad personal. Yrkeskunnig personal är något som efterfrågas i allt större omfattning av företagen. 22,7 procent av företagen anger att efterfrågan på specifikt branschutbildade saneringstekniker har ökat de senaste två åren.

1. BRANSCHSTATISTIK

Det här är den fjärde branschrapporten för saneringsbranschen, den första kom 2009. Rapporten kommer vartannat år och den visar att utvecklingen i saneringsbranschen varit positiv under de senaste fem åren. Omsättningsutvecklingen har varit stigande och alla mest under 2013/14. Resultatutvecklingen har däremot varit sjunkande de två senaste åren.

Saneringsbranschen i rapporten är definierad utifrån medlemmarna inom Almega Serviceföretagen som har saneringstjänster som sina huvudsakliga aktiviteter.¹ Saneringsföretagen var 142 till antalet den 1 augusti 2015. Almega Serviceföretagens medlemmar är företag inom såväl städbranschen, FM-branschen och saneringsbranschen. Dessa företag representerar en mångfacetterad servicebransch där de flesta företag tillhandahåller fler tjänster än bara ren städservice eller sanering. Utbudet av erbjudna tjänster kommer sannolikt att öka även framöver.

Statistiken är delvis inhämtad med hjälp av verktyget Soliditets Nordic Business Key (NBK). Det som redovisas är de senaste inlämnade årsboksluten fram till och med augusti 2015. Underlaget består av Aktiebolag bland saneringsföretagen inom Almega Serviceföretagen, dessa uppgick till 142 stycken och utgör underlag för statistiken som presenteras nedan i siffror, tabeller och diagram.

1.1 FÖRETAGEN I BRANSCHEN

De flesta företagen i branschen är små företag. 53,4 procent (76 företag) av företagen har färre än 11 anställda och endast 6,3 procent (9 företag) av företagen har fler än 100 anställda. Se figur 1. De 19 största företagen, med fler än 50 anställda, representerar 65 procent av branschens omsättning och 66 procent av antalet anställda. De flesta servicebranscher har en stor andel mindre företag. I städ- och servicebranschen totalt, har hela 79 procent av företagen färre än 11 anställda och endast 1,9 procent över hundra anställda.

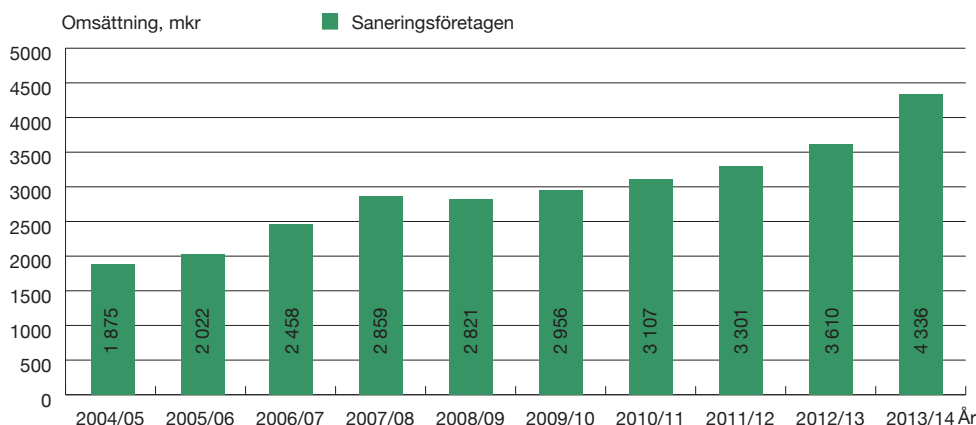
Figur 1. Storleksfördelning bland företagen i branschen

Antal anställda	Antal företag	Andel i procent
	142	100%
< 11	76	53,4%
11–25	31	21,8%
26–50	16	11,3%
51–100	10	7,0%
> 100	9	6,3%

1.2 SANERINGSFÖRETAGENS TOTALA OMSÄTTNING

Saneringsföretagens gemensamma omsättning uppgick år 2013/14 till 4,3 miljarder kronor, en ökning med 17 procent mot föregående år. Omsättningsutvecklingen har varit stigande under de fem senaste rapporterade åren. De 19 största företagen, med fler än 50 anställda, representerar 65 procent av branschens omsättning. Se figur 2.

¹ Vårt val av branschdefinition baseras på medlemmarna i Almega Saneringsföretagens verksamheter.

Figur 2. Total omsättningsutveckling för branschen (Mkr)

1.3 SANERINGSFÖRETAGENS OMSÄTTNING INOM KVARTILERNA

Kvartilerna består av tre värden (Q1, median och Q3) som separerar ett sorterat data-material i fyra lika delar. En fjärdedel av observationerna är mindre än första kvartilen Q1 (**undre kvartilen**) och tre fjärdedelar är mindre än den tredje kvartilen Q3 (**övre kvartilen**). Den andra kvartilen är samma sak som **medianen** (md) – då två fjärdedelar är samma sak som hälften. Omsättningen har ökat med över 1 miljon kronor i den övre kvartilen och med 400 tkr i undre kvartilen medan medianen har minskat något jämfört med 2012/13. Se figur 3.

Figur 3. Omsättning – kvartiler och median (Mkr)

Saneringsföretagen	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14
Omsättning, övre kvartil	16 345	17 934	21 459	20 316	23 955	23 855	26 140	25 337	26 232	27 398
Omsättning, median	7 431	8 540	8 494	9 428	8 927	9 454	9 848	10 297	10 624	10 434
Omsättning, undre kvartil	3 651	4 348	4 940	4 904	3 337	4 532	5 320	5 255	4 514	4 917

1.4 ARBETSKRAFTSKOSTNAD/OMSÄTTNING

Ett av de mer intressanta nyckeltalen i branschen är arbetskraftskostnad/omsättning. Precis som för flera andra tjänstenärningar så utgör arbetskraften den största kostnaden för företagen.

Underentreprenörer är vanligt förekommande, närmare 90 procent av företagen använder underentreprenörer bland saneringsföretagen. Detta och utvecklingen av mindre arbetskraftsintensiva kringtjänster är några av förklaringarna till varför medianen för arbetskraftskostnaden/omsättning (44,7 procent) är förhållandevis låg. Den är exempelvis betydligt lägre än i städbranschen där medianen är 68,1 procent.

Övre kvartilvärden och medianen har ökat något i jämförelse med föregående år, den undre kvartilen har minskat jämfört med 2012/13. Se figur 4.

Figur 4. Arbetskraftskostnad/omsättning (Procent)

Saneringsföretagen	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14
Arbetskraftkost/ Omsättning, övre kvartil	54,4	51	53,1	55,7	54,2	57,1	54,6	54,9	53,7	54
Arbetskraftkost/ Omsättning, median	44	42,4	42,3	42,9	39,2	44,5	40,8	43,3	44,4	44,7
Arbetskraftkost/ Omsättning, undre kvartil	33	30,7	33,8	33,1	26,1	32,7	31,3	34	36,2	34,2

1.5 NETTOOMSÄTTNING PER ANSTÄLLD

Nettoomsättning per anställd är ett ofta använt mått på hur effektivt företaget nyttjar personalresurserna. Den påverkas också av förändringar i produktionsprocessen. Nettoomsättningen per anställd har ökat under de fyra senaste åren. Den ligger nu på 1,1 miljon kronor per anställd. Som jämförelse kan nämnas att omsättningen per anställd för städ- och servicebranschen är 569 000 kronor. Se figur 5.

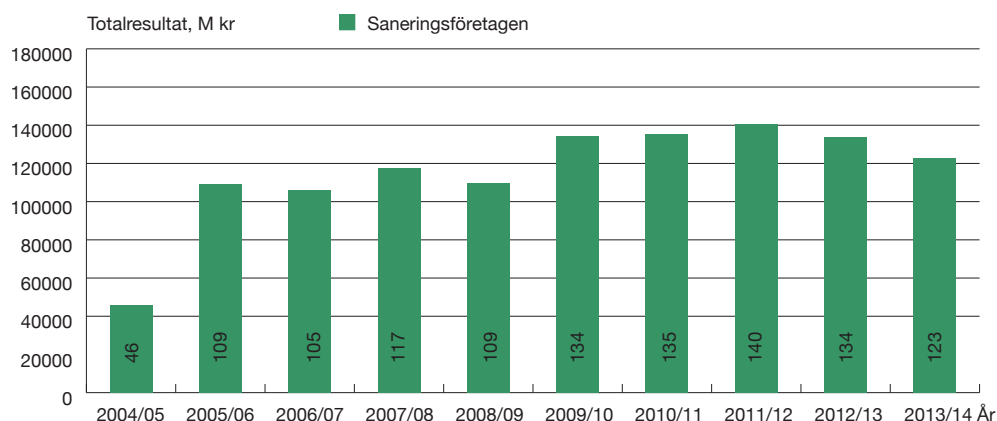
Figur 5. Omsättning/anställd (Tkr)

Saneringsföretagen	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14
Omsättning/anställd Tkr	735	823	864	879	899	864	906	972	1013	1108

1.6 RESULTATUTVECKLING

Branschens resultat är 12 procent lägre i jämförelse med toppåret 2011/12. Branschens sammanlagda resultat 2013/14 var 123,8 miljoner kronor och har minskat för andra året i rad. I jämförelse med städ- och servicebranschen som har ett resultat på 513 miljoner kronor från en totalomsättning på 24 miljarder kronor är det fortfarande ett resultat som är 0,6 procentenheter bättre, men utvecklingen är negativ för både saneringsbranschen och städ- och servicebranschen. Se figur 6.

Figur 6. Resultatutveckling (Mkr) – resultat efter skatt

Årets resultat har ökat i båda kvartilerna och medianen jämfört med föregående år. Se figur 7.

Figur 7. Årets resultat efter skatt (Tkr) – kvartiler och median

Saneringsföretagen	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14
Årets resultat, övre kvartil	670	867	1052	1013	995	1208	1364	1342	820	1331
Årets resultat, median	141	202	232	274	266	308	364	250	194	390
Årets resultat, undre kvartil	3	10	35	26	0	1	78	31	13	24

1.7 AVKASTNING PÅ EGET KAPITAL

Avkastningen på eget kapital belyser företagets totala effektivitet genom att hänsyn tas till både rörelsen och hur denna är finansierad. Avkastningen på eget kapital har ökat de senaste åren, för båda kvartilerna och för medianen. Se figur 8.

Figur 8. Avkastning på eget kapital (Procent)

Saneringsföretagen	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12
Avkastning EK, övre kvartil	45,3	57,4	63,7	64,9	52,7	59,4	66,1	70,5
Avkastning EK, median	20,3	35,6	34,5	34,9	25,8	25	31,2	35,4
Avkastning EK, undre kvartil	0	8,6	11	8,5	0	0	5,8	8,6

Avkastning på eget kapital anges i procent och beräknas som justerat nettoresultat * 100/justerat eget kapital.

1.8 AVKASTNING PÅ TOTALT KAPITAL.

Avkastningen på totalt kapital visar hur effektivt företaget har utnyttjat sina totala tillgångar i sin rörelse. Avkastning på övre kvartiler och medianen har ökat i jämförelse med 2012/13, men övre kvartilen och medianen är lägre jämfört med 2011/12. Se figur 9.

Figur 9. Avkastning på totalt kapital (Procent) – kvartiler och median

Saneringsföretagen	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14
Avkastning TK, övre kvartil	15,9	19,7	20,5	22	21,4	21,1	24,6	25,1	20,4	23,8
Avkastning TK, median	8,4	11,8	12,8	11,6	9,1	9,5	11,6	12,6	10,5	12,5
Avkastning TK, undre kvartil	0	2,7	3,5	2,6	0	0	3,1	3	0,2	3,9

Avkastning på total kapital anges i procent och beräknas som justerat resultat efter finansiella intäkter * 100/totalt kapital.

1.9 RÖRELSEMARGINAL

Rörelsemarginalen visar bidraget per omsättningskrona från årets rörelse efter att samtliga rörelsekostnader täckts. Detta bidrag skall räcka för att täcka räntekostnader och skatt samt ge en acceptabel vinst per omsättningskrona.

Rörelsemarginalen för branschen har ökat både för båda kvartiler och medianen jämfört med föregående år. Se figur 10.

Figur 10. Rörelsemarginal (Procent)

Saneringsföretagen	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14
Rörelsemarginal, övre kvartil	7,4	10,8	9,8	9,2	8,5	11,7	12,3	10,7	10,4	11,8
Rörelsemarginal, median	4,2	5,5	5,4	5,7	3,7	5,3	5,3	6	6	6,3
Rörelsemarginal, undre kvartil	0,1	1,9	1,9	1,1	0	0,9	1,2	1,6	0,7	1,6

Rörelsemarginal anges i procent och beräknas som justerat rörelseresultat * 100/nettoomsättning.

1.10 NETTOMARGINAL

Nettomarginalen visar bidraget per omsättningskrona efter att samtliga rörelsekostnader samt räntekostnader täckts. Detta bidrag skall räcka för att täcka skatt samt ge en acceptabel vinst per omsättningskrona. Nettomarginalen har minskat för övre och undre kvartilen medan medianen har ökat med 1,3 procentenheter. Se figur 11.

Figur 11. Nettomarginal (Procent)

Saneringsföretagen	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14
Nettomarginal, övre kvartil	7	10,2	9,7	9,1	9,1	9,7	9,6	8,7	8,5	7,2
Nettomarginal, median	3	5	5	4,9	4,1	4,1	4,2	4,8	3	4,3
Nettomarginal, undre kvartil	-0,1	0,9	1,3	0,9	0	0	0,8	0,7	0,4	0,1

Nettomarginal anges i procent och beräknas som $\text{justerat nettoresultat} \times 100 / \text{nettoomsättning}$.

1.11 SOLIDITET

Soliditeten visar i vilken grad som de totala tillgångarna (balansomslutningen) under företagets hittillsvarande verksamhet har kunnat finansieras med eget kapital.

Soliditeten utgör ett mått på företagets förmåga att uthärda förluster, d v s betalningsförmåga på lång sikt. Förändringar av soliditeten visar om avkastningen på eget kapital varit tillräckligt hög i förhållande till årets tillväxt i totala tillgångar. Soliditeten sjunker för andra året i rad för båda kvartilerna. Sammantaget visar branschen dock en god soliditet. Det är vanligt att ha soliditetsmål på ca 30-40 procent. 59 procent av branschens företag har en soliditet över 30 procent. Se figur 12.

Figur 12. Soliditet (Procent)

Saneringsföretagen	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14
Vinstprocent, övre kvartil	57	50	49	49	47	46,6	49,7	50,1	49,5	47,2
Vinstprocent, median	34	35	34	32	34	31,7	34,6	35,5	34	34,3
Vinstprocent, undre kvartil	20	22	20	19	13,4	17,8	23	24,2	20,7	20

Soliditet anges i procent och beräknas som $0,78 \times \text{obeskattade reserver} + \text{summa eget kapital} \times 100 / \text{balansomslutning}$.

1.12 KASSALIKVIDITET

Kassalikviditet är en indikator för företagets betalningsberedskap. Det visar kassalikviditetens förhållande på balansdagen och ger på så vis endast en ögonblicksbild. En kassalikviditet över 100 indikerar att företaget kan betala sina kortsiktiga skulder direkt. Kassalikviditeten är god i branschen, båda kvartiler och medianen ligger över 100. Se figur 13.

Figur 13. Kassalikviditet (Procent) – kvartiler och median

Saneringsföretagen	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14
Kassalikviditet, övre kvartil	187	173	183	179	178	167	166,2	181,8	190,5	199,3
Kassalikviditet, median	130	135	135	132	132	130	136,1	134,6	131	135,7
Kassalikviditet, undre kvartil	94	97	98	101	90	98	104,3	99,4	98,7	103,1

Kassalikviditet anges i procent och beräknas som $(\text{summa omsättningsstillgångar} - \text{varulager mm}) \times 100 / \text{summa kortfristiga skulder}$.

1.13 VINSTPROCENT

Vinstprocent visar bidraget per omsättningskrona från årets rörelse efter att samtliga rörelsekostnader täckts och finansiella intäkter lagts till. Detta bidrag skall räcka för att täcka räntekostnader och skatter samt ge en acceptabel vinst per omsättningskrona.

Vinstprocenten för övre kvartilen har minskat tre år i rad. Medianen ökar igen efter en minskning föregående år. Undre kvartilen har minskat under de tre senaste åren. Övre kvartilen är 7,2 procent, medianen är 4,1 procent och undre kvartilen är 0,2 procent. Detta kan jämföras med städ- och servicebranschen där övre kvartilen är 11,2 procent, medianen 4,3 procent och undre kvartilen 0,3 procent. Se figur 14.

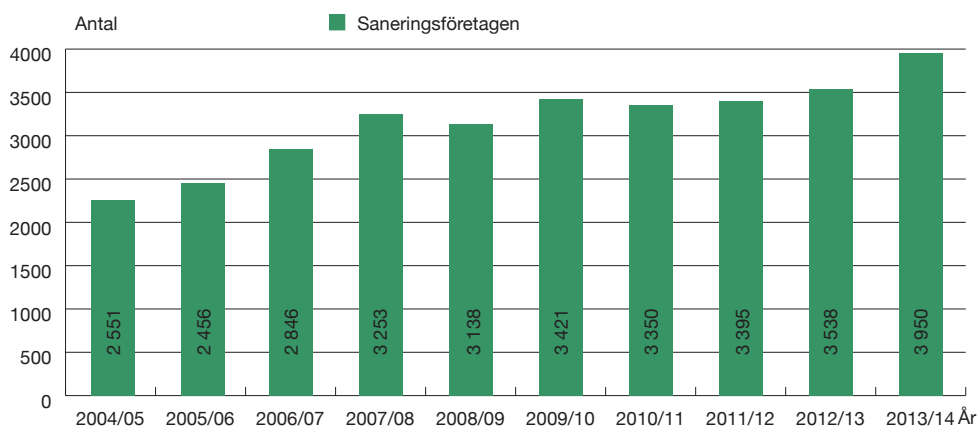
Figur 14. Vinstprocent – kvartiler och median

Saneringsföretagen	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2011/12	2011/12
Vinstprocent, övre kvartil	7,8	11,3	10,3	9,7	8,5	11,7	12,7	10,4	9,3	7,2
Vinstprocent, median	4,2	5,6	5,8	6	3,7	5,3	5,4	5	3,4	4,1
Vinstprocent, undre kvartil	0,1	2	2	1,3	0	0,9	1,9	1,5	0,3	0,2

Vinstprocent anges i procent och beräknas som justerat resultat efter finansiella intäkter * 100/nettoomsättning

1.14 ANTAL ANSTÄLLDA

Antalet anställda inom saneringsbranschen har ökat kraftigt i jämförelse med 2012/13. Branschen sysselsätter 3 950 personer vilket är en ökning med 35 procent sedan 2004/05. Se figur 15.

Figur 15. Utvecklingen av antal anställda

Båda kvartilerna samt medianen har ökat något jämfört med föregående år. Se figur 16.

Figur 16. Antal anställda

Saneringsföretagen	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14
Antal anställda, övre kvartil	19	21	23	26	22	23	28	27	28	29
Antal anställda, median	9	9	9	10	10	10	13	13	10	12
Antal anställda, undre kvartil	5	5	5	6	4	5	7	6	4	5

1.15 ÅLDER OCH KÖN

Utifrån Almegas lönestatistik för saneringsföretagen presenteras nedan uppgifter kring ålder och könsfördelning bland anställda i medlemsföretagen. Åldersfördelningen visar att det finns relativt många unga i branschen, närmare var tredje anställd (30,2 procent) är mellan 18 och 29 år och 53 procent är under 40 år. Av de anställda är 15 procent (22 procent 2009/10) kvinnor vilket är betydligt färre i jämförelse med städ- och servicebranschen där andelen kvinnor är 78 procent. Se figur 17.

Figur 17. Ålder och kön

Åldersintervall	Andel i procent	Kvinnor	Män
18–24	15,8%	3,5%	12,3%
25–29	14,4%	2,3%	12,1%
30–34	12,0%	1,8%	10,2%
35–39	11,6%	1,8%	9,8%
40–44	12,0%	1,4%	10,6%
45–49	12,6%	1,8%	10,8%
50–54	9,6%	1,3%	8,3%
55–59	7,6%	0,8%	6,8%
60–64	4,5%	0,3%	4,2%

2. UNDERSÖKNING BLAND MEDLEMSFÖRETAG SAMT SAMMANFATTNING

Enkätundersökningens resultat presenteras i denna del. Undersökningen har, under 2015, gått ut till specialservice/saneringsföretag som är medlemmar i Almega Serviceföretagen.

Konkurrensen upplevs som ökande under 2014 av de flesta företagen med en ökad prispress som följd. Majoriteten av företagen upplever att de inte har kunnat höja sina priser i samma takt som kostnaderna har ökat.

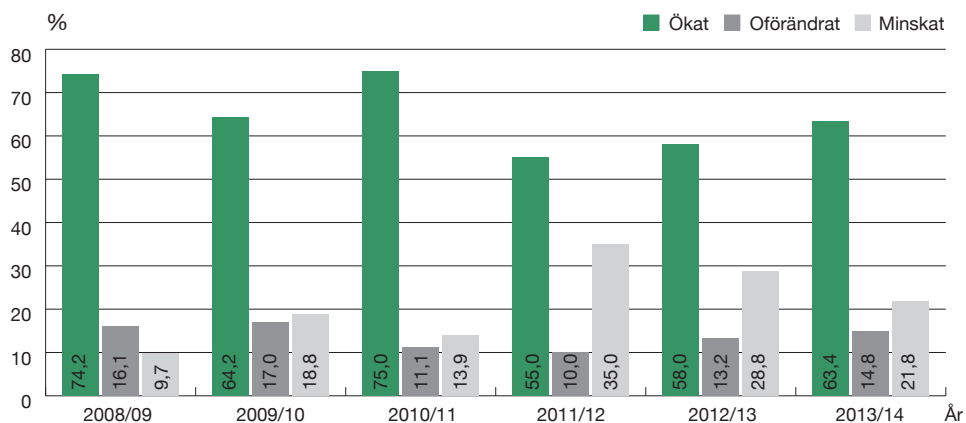
Offentlig upphandling är något som fler företag har valt att delta i. 84 procent av företagen har deltagit i offentlig upphandling (66,7 procent 2009). Det finns uttalad kritik mot hur offentlig upphandling fungerar, 63 procent av företagen anser att det fungerar mindre bra eller dåligt. Det är främst beställarens fokus på lägsta pris som upplevs som ett problem. Närmare 49 procent av företagen har deltagit i en offentlig upphandling där antaget anbud har varit under 210 kronor i timmen.

Bidragsfrågan var också med i årets medlemsundersökning. Enligt svaren var det 56,5 procent av företagen som har anställda med något eller några av bidragsformerna från arbetsförmedlingen.

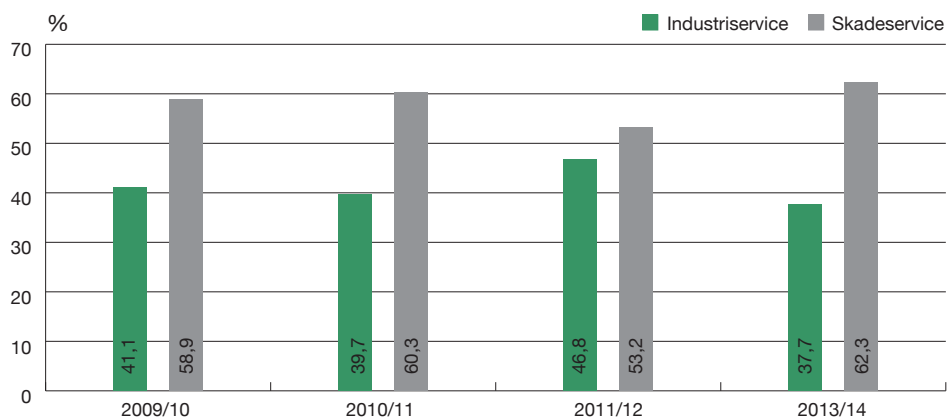
Underentreprenörer blir allt vanligare och precis som i städ-och servicebranschen erbjuder även saneringsföretagen fler tjänster utöver sin huvudverksamhet. En effekt av ett ökat tjänsteutbud är att underentreprenörer anlitas i större utsträckning för att möjliggöra leverans av erbjudna tjänster. 90 procent av de tillfrågade företagen använder underentreprenörer. Dock bör det understrykas att trots att underentreprenörer förefaller vanligt, så står de endast för en mindre del (12,8 procent) av företagets totala omsättning. Den viktigaste anledningen till att företagen väljer att utöka sitt tjänsteutbud är för att möta beställarens ökade krav på detta.

2.1 KONJUNKTUR

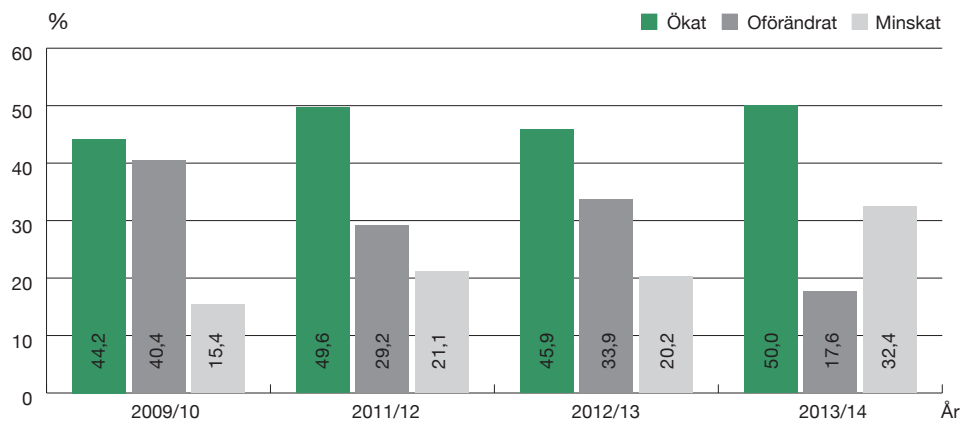
Omsättningen har ökat för andra året i rad. 63,4 procent av antalet företag hade en omsättningsökning 2013/14 vilket är 5,4 procentenheter mer jämfört med 2012/13. För 21,8 procent av företagen har omsättningen minskat under 2013/14 vilket är 7 procentenheter mindre jämfört med 2013/14. För 14,8 procent av företagen har omsättningen varit oförändrad under 2013/2014. Se figur 18.

Figur 18. Omsättningsutveckling (Procent)

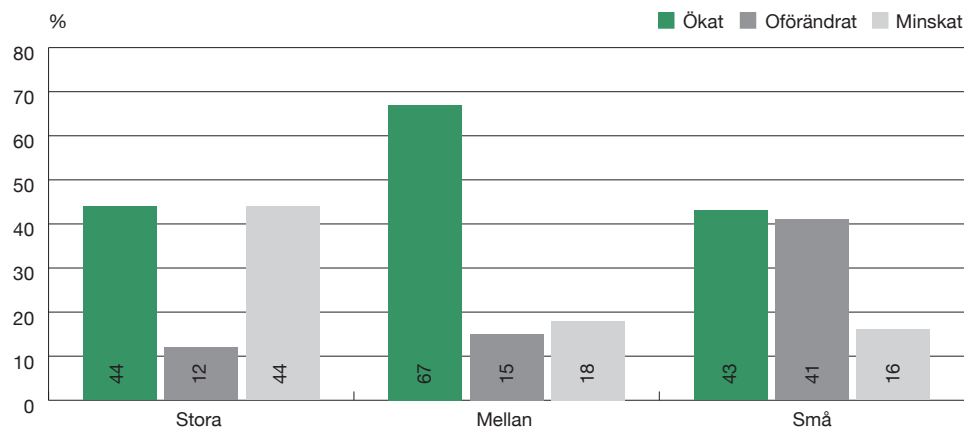
Saneringsbranschen kan i grova drag delas upp i industriservice och skadeservice. 2013/14 var ökningen i omsättning för skadeservice ungefär lika stor som minskningen i omsättning för industriservice, 9 procentenheter. Skadeservice ökade sin omsättning till 62,3 procent (53,2 procent 2011/12) och industriservice minskade till 37,7 procent (46,8 procent 2011/12). Se figur 19.

Figur 19. Omsättningsfördelning mellan industriservice och skadeservice (Procent)

Hälften av alla företag har under det senaste året ökat antalet årsanställda, den högsta siffran på fyra år. Siffran för företag som minskat antalet årsanställda har även den stigit från 20 procent 2011/12 till 32 procent 2013/14. Se figur 20

Figur 20. Förändring av antalet årsanställda

44 procent av de stora företagen har ökat antalet årsanställda under 2013/14. Det är en lika stor andel som samtidigt minskat antalet årsanställda under samma period. Bland de mellanstora och små företagen syns en markant ökning av årsanställda på 67 procent för de mellanstora företagen respektive 43 procent för de små företagen att jämföra med 59 procent respektive 32 procent 2011/12. Se figur 21.

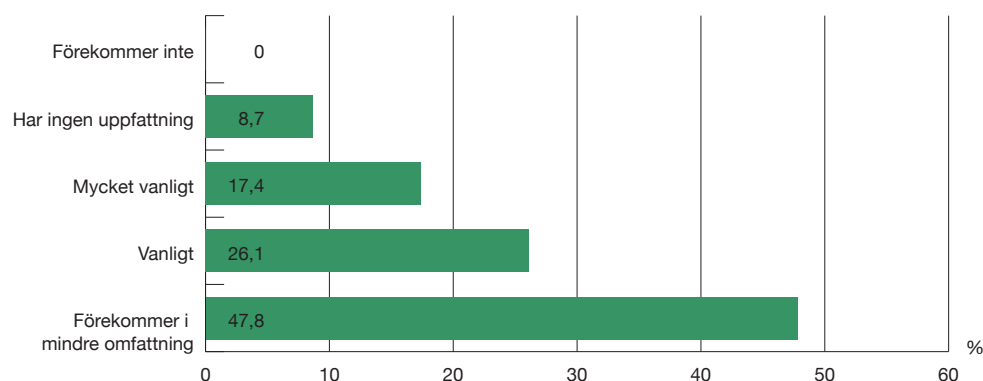
Figur 21. Personalstyrkans utveckling (Företagsstorlek*)

Små företag: 0-10 anställda. Mellanstora företag: 11-100 anställda. Stora företag: över 100 anställda*

2.2 KONKURRENS OCH RESULTAT

Flertalet företag upplever att priserna har pressats under det senaste året. Prispressen har också lett till att företagen under det senaste året inte har kunnat höja sina priser i samma utsträckning som kostnaderna har ökat. Fler än 50 procent av företagen anser att konkurrensen har ökat jämfört med föregående år. Bland dessa anser 20,4 procent att konkurrensen har ökat väsentligt. Det är de stora företagen som främst känt av prispressen och den ökade konkurrensen.

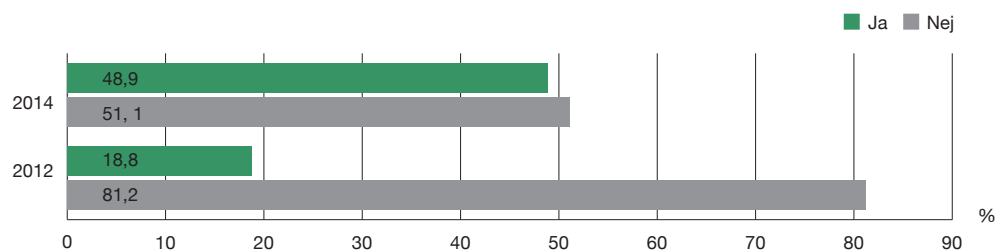
Konkurrens på lika villkor är positivt för marknaden, dock blir det ett problem för branschen när konkurrensen kommer från oseriösa företag². Enligt undersökningen drabbas branschens företag främst på följande sätt av konkurrensen från oseriösa företag; priserna dumpas till ohållbara nivåer och den allmänna bilden av branschen försämrats. I och med att priserna dumpas får de seriösa företagen minskade resurser och möjligheter att bedriva ett nödvändigt utvecklingsarbete. Möjligheten att utbilda och fortbilda den egna personalen blir också mer begränsad. Se figur 22.

Figur 22. Hur vanligt är det att du konkurreras ut av ett oseriöst företag som inte följer lagar och/eller avtal?

² Med oseriösa företag menas företag som inte följer lagar och/eller avtal.

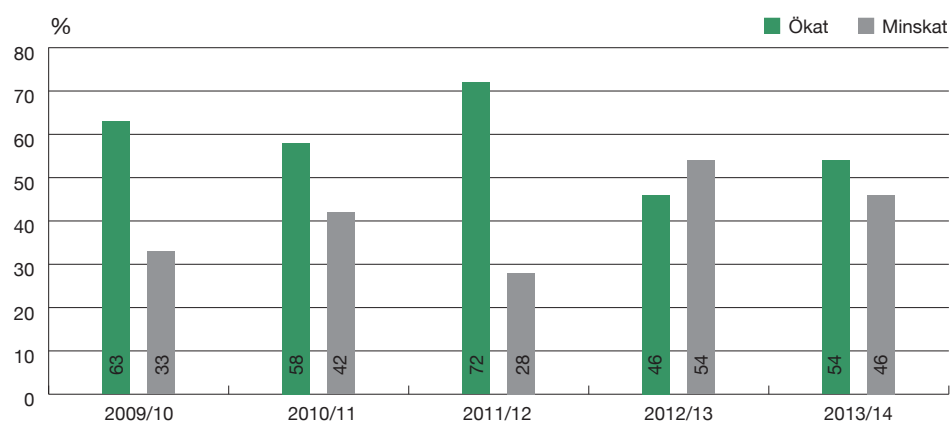
Andelen företag som deltagit i en offentlig upphandling där antaget anbud har varit under 210 kr i timmen har kraftigt ökat mellan år 2012 och 2014 från 18,8 procent till 48,9 procent. Se figur 23.

Figur 23. Antal företag som deltagit i offentlig upphandling där antaget anbud varit under 210 kr/timmen (Procent)

54 procent av företagen har haft en positiv resultatutveckling vilket är en uppgång med 8 procentenheter i jämförelse med 2012/13. Se figur 24.

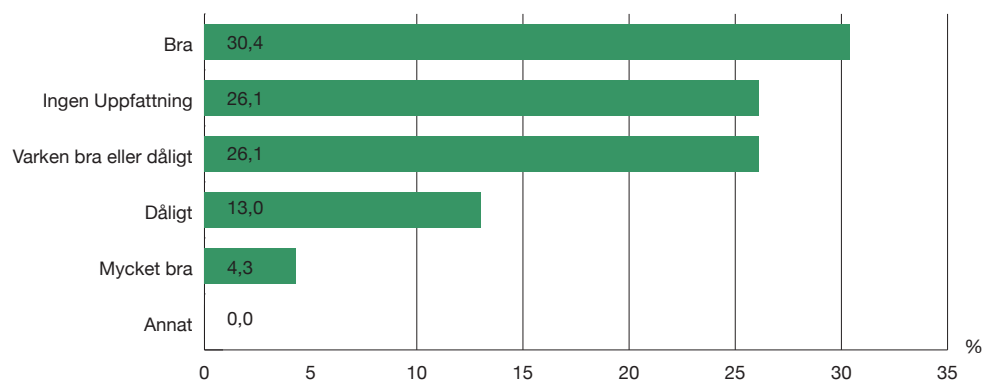
Figur 24. Resultatutveckling – totalt för företagen (Procent)

2.3 BIDRAG

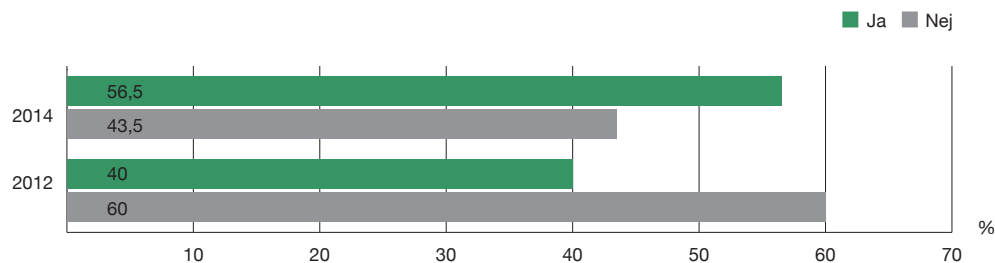
Det finns flera olika bidrag för företagen att söka från Arbetsförmedlingen vid nyanställningar. (Instegsjobb, lönebidrag, nystartsjobb, offentligt skyddat arbete, särskilt anställningsstöd, trygghetsanställning och utvecklingsanställning) Enligt enkätsvaren anser 30,4 procent att det är bra med bidragen. Se figur 25.

Figur 25. Vad är din uppfattning om de olika bidragen från arbetsförmedlingen?

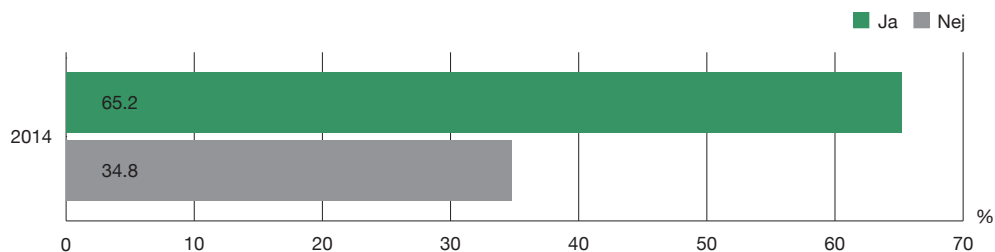
Fler än hälften av företagen, 56,5 procent, har anställda med något eller några av bidragen från arbetsförmedlingen. De flesta svarande anger att det är en relativt liten andel anställda med bidrag. Se figur 26.

Figur 26. Använder du dig av de olika bidragen från arbetsförmedlingen?

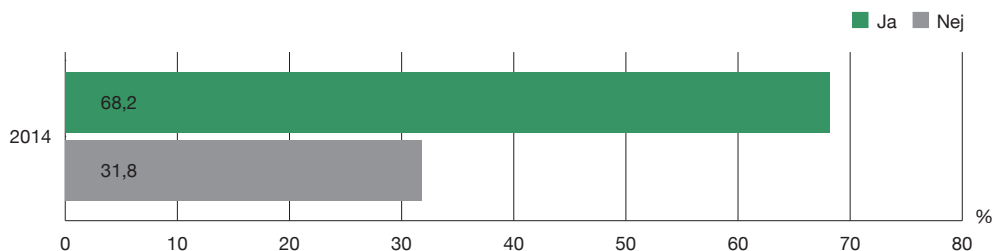

Att bidragen inte ska få påverka och snedvrider konkurrensen vid upphandlingar, är en allmän åsikt bland medlemsföretagen. Se figur 27.

Figur 27. Har bidragen påverkan på konkurrensen

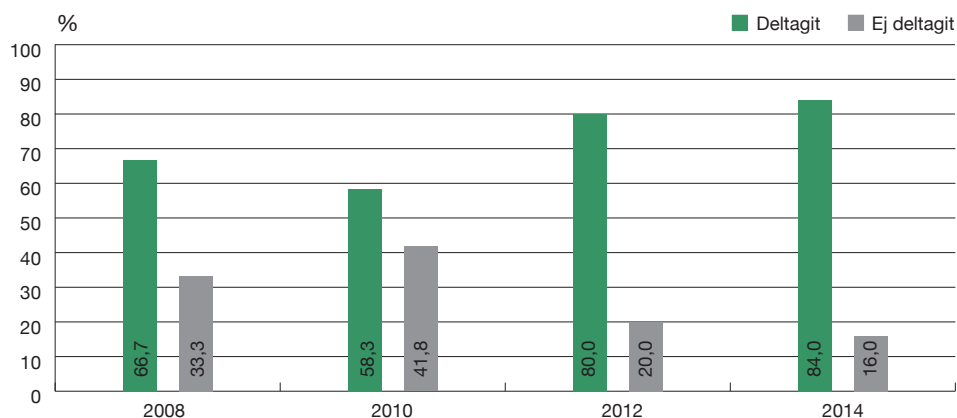

Fler av de svarande anser att det finns företag som har satt system att nyttja bidrag för att vinna anbud genom att timpriset i många upphandlingar är lägre än vad nettolöne-kostnaden är för branschen. Se figur 28.

Figur 28. Finns det företag som har satt i system att utnyttja bidrag?

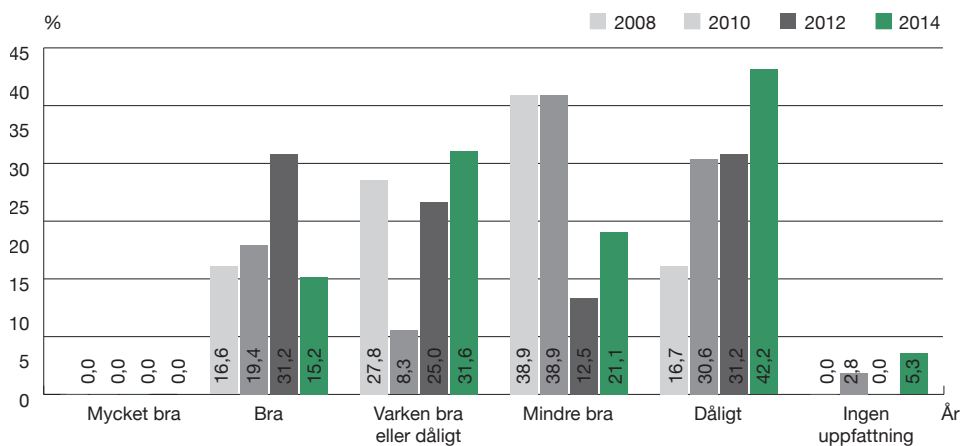
2.4 OFFENTLIG UPPHANDLING

Det blir fortsatt allt vanligare för företagen att delta i offentlig upphandling, 84 procent av företagen har deltagit i offentlig upphandling år 2014 (66,7 procent 2008). Det är framförallt stora företag som deltar i offentlig upphandling. Den primära anledningen till ökat deltagande i offentlig upphandling torde vara att det finns ett allt större antal uppdrag ute på marknaden. En följeffekt av detta blir att fler företag blir bättre på och mer intresserade av att lägga anbud. Se figur 29.

Figur 29. Andel företag som deltagit i offentlig upphandling

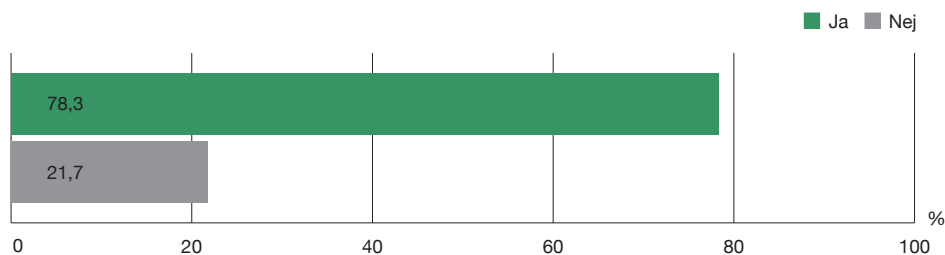
Offentlig upphandling representerar i genomsnitt 19,5 procent av företagens omsättning vilket är en minskning med 1,5 procentenheter jämfört med 2013 års enkät.

15,2 procent av företagen anser att offentlig upphandling fungerar bra vilket är en minskning med 16 procentenheter jämfört med 2012. Vidare anser 63,3 procentenheter av företagen att det fungerar mindre bra eller dåligt. Nämnvärt är också att inget av företagen har svarat att de tycker att offentlig upphandling fungerar mycket bra. Se figur 30.

Figur 30. Hur upplever du att offentlig upphandling fungerar? (Procent)

2.5 AUKTORISATION

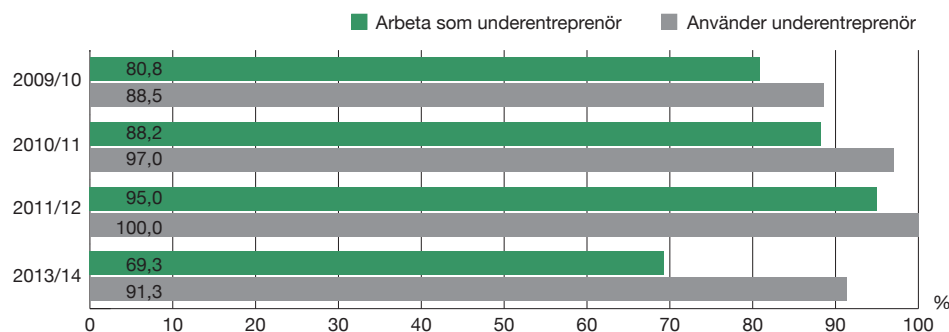
Intresset för att bli ett auktoriserat Serviceföretag har ökat det senaste åren. Idag finns det närmare 150 auktoriserade Serviceföretag hos Almega Serviceföretagen. Anledningen är troligen ett ökat medvetande hos upphandlare med krav på auktorisation som följd. Se figur 31.

Figur 31. Antal företag som har deltagit i en upphandling med krav på auktorisation

2.6 UNDERENTREPRENÖRER

De flesta saneringsföretag använde sig av underentreprenörer under år 2014. Generellt kan sägas att även om underentreprenörer används av många företag i stor omfattning, så representerar de endast en liten del av omsättningen. I genomsnitt genereras 12,8 procent av omsättningen (15,5 procent 2010) av underentreprenörer. Noterbart är att andelen av omsättningen som kommer från underentreprenörer ökar i linje med företagets storlek.

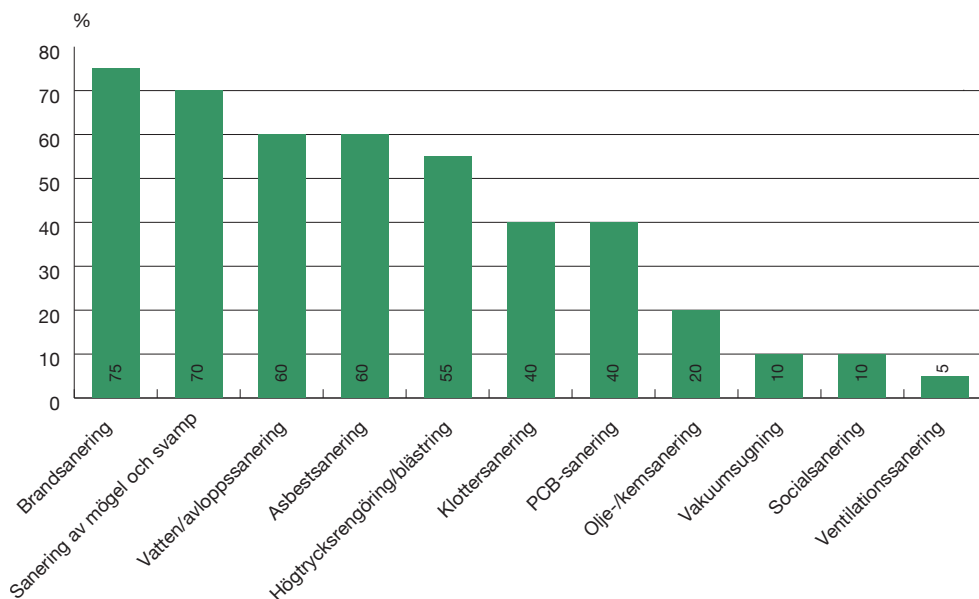
De stora företagen har högre andel av omsättningen från underleverantörer. Det är färre företag som själva arbetar som underentreprenörer åt andra, jämfört med sådana som använder sig av underentreprenörer själva. 91,3 procent anlitar underentreprenörer 2014. Se figur 32.

Figur 32. Andel företag som använder underentreprenörer - Arbetar som underentreprenör (Procent)

2.7 TJÄNSTEUTBUD

I 2015 års rapport har frågor kring företagens tjänsteutbud ställts. Svaren visar att 42 procent av företagen under de senaste två åren har utökat sitt utbud av tjänster. Fler stora än små företag har utökat sitt tjänsteutbud under de senaste två åren.

Liksom inom städ- och servicebranschen framgår att företagen blir allt mer diversifierade för att bli mer attraktiva på marknaden. Brandsanering och sanering av mögel och svamp är de vanligaste tjänsterna som tillhandahålls. Därefter följer vatten-/avloppsanering och asbestsanering. Se figur 33.

Figur 33. Företagens erbjudna tjänster (Procent)

2.8 PERSONALSTATISTIK

2.8.1 SJUKFRÅNVARO

Svenskt Näringsliv redovisar att sjukfrånvaron³ för arbetare och tjänstemän låg på i snitt 3,8 procent år 2014. För kollektivanställda är sjukfrånvaron 5,8 procent och för tjänstemän 2 procent.

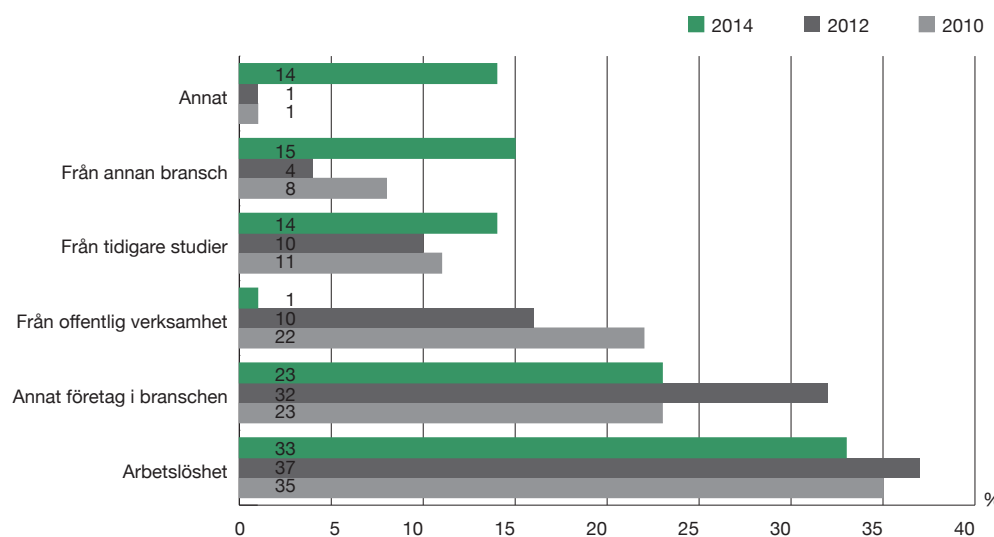
³ Med sjukfrånvaro avses summan av alla anställdas sjukfrånvarodagar jämfört med totalt antal disponibla dagar. Exempel: Om året har 300 disponibla arbetsdagar och företaget har 10 heltidsanställda så är det totala antalet disponibla dagar = (300*10) = 3000. Om de anställda tillsammans varit sjuka i 30 dagar så är sjukfrånvaron = (30/3000) = 1 %.

Enligt svaren från saneringsföretagen inom Almega Serviceföretagen så har företagen en genomsnittlig sjukfrånvaro på 2,6 procent (viktat värde).

2.8.2 NYANSTÄLLDA

I saneringsbranschen arbetar 74 procent heltid⁴, att jämföra med städ- och servicebranschen där 70 procent arbetar heltid. Mer än 95 procent av företagen har anställt någon under de senaste två åren (70 procent i branschrappport 2013). Av dessa kom 33 procent ifrån arbetslöshet. Övergång av personal från annat företag i branschen har minskat, medan övergång av personal från annan bransch har ökat. Se figur 34.

Figur 34. Vad den nyrekryterade personalen övergår ifrån

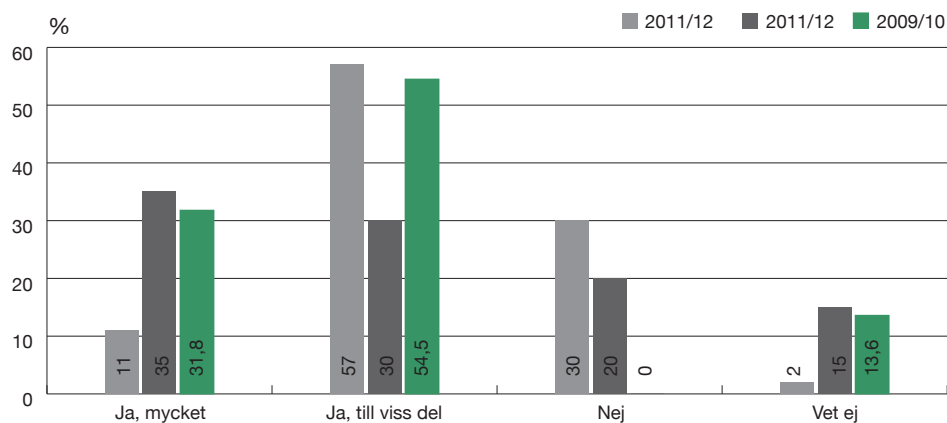

2.8.3 UTBILDNING

Även i årets undersökning har vi valt lägga fokus på utbildningsfrågor, för att få en bättre bild av hur det ser ut på marknaden och åt vilket håll branschen är på väg. Eftersom utbildning av kvalificerad arbetskraft är lågt så är efterfrågan på kompetensutveckling stor. Det största hindret för ökad tillväxt inom företagen är brist på kvalificerad personal. 24 procent anser att de ser viss skillnad i positiv betalningsvilja från kund då leverantören har dokumenterat utbildad personal. Majoriteten av företagen säger dock att de, i dessa fall, inte ser någon skillnad i betalningsvilja från kund.

86,2 procent av företagen anger att det råder brist på specifikt branschutbildade saneringstekniker (65 procent vid 2013 års rapport). Se figur 35

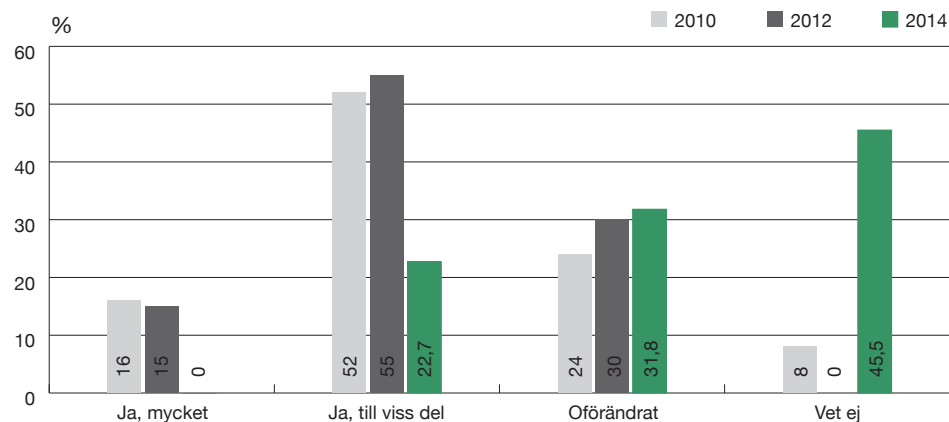
⁴ Heltid, 35 eller fler timmar i veckan

Figur 35. Råder det brist på utbildade/erfarna saneringstekniker inom branschen?

2.8.4 YRKESUTBILDNING

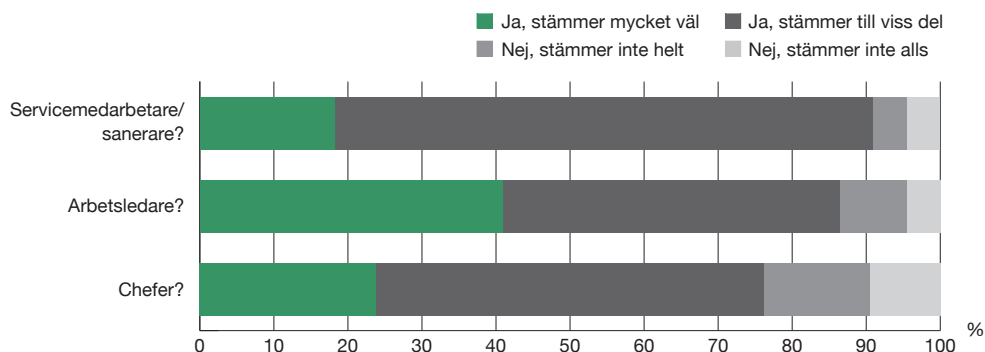
33 procent av de anställda i de tillfrågade företagen har någon form av yrkesutbildning.

22,7 procent av företagen anser att kraven på yrkesutbildning i upphandlingar till viss del har ökat under de två senaste åren. Det kan jämföras med 55 procent av företagen under föregående period. 31,8 procent anger i år att de inte har upplevt någon ökning. Se figur 36.

Figur 36. Har kraven på yrkesutbildning ökat i branschen de senaste åren? (Procent)

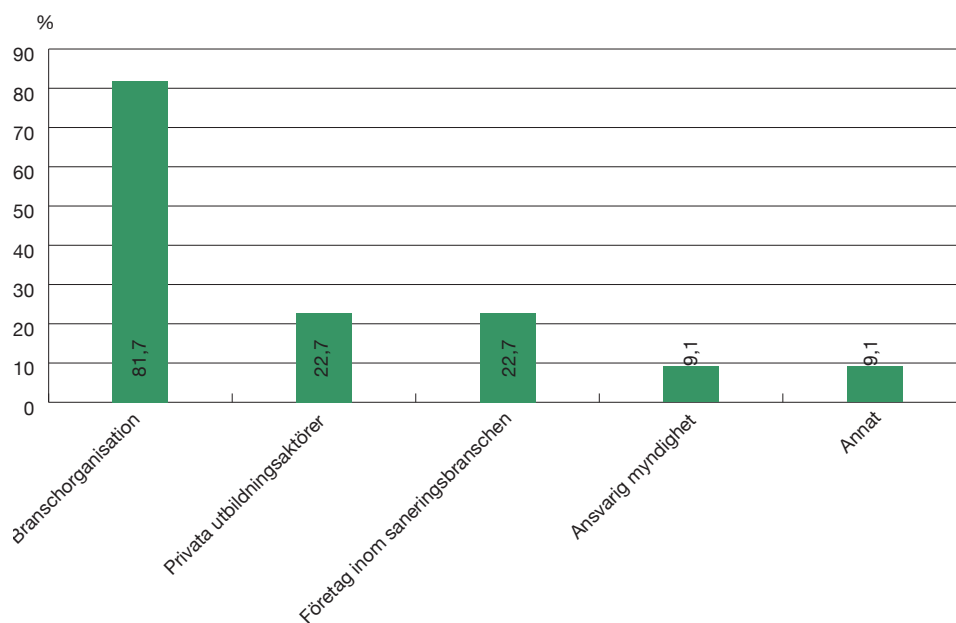
2.8.5 BEHOV AV KOMPETENSUTVECKLING

Företagen själva efterfrågar kompetensutveckling främst för servicemedarbetare och arbetsledare. Efterfrågan att kompetensutveckla chefer finns också, om än i något mindre omfattning. I mellanstora företag är efterfrågan på kompetensutveckling för chefer minst. Se figur 37.

Figur 37. Behov av kompetensutveckling (Procent)

2.8.6 VEM BÖR ERBJUDA UTBILDNINGAR

75 procent av företagen anger att det finns ett behov av utbildning som ger en högre kompetensnivå för att skapa en högre kvalitet på leveransen. Utbildningarna bör främst erbjudas av branschorganisationer, privata utbildningsaktörer och företag inom branschen. Se figur 38.

Figur 38. Vem bör erbjuda utbildningar. Företagen har fått fylla i fler svarsalternativ (Procent)

3. INFORMATIONSSINHÄMTNING

Informationsinhämtningen till denna rapport har skett via statistikinsamling samt med hjälp av en enkätundersökning.

3.1 OM UNDERSÖKNINGARNA

För enkätundersökningen har vi använt oss av analysföretaget Questback och dess verktyg Easy Research för webbenkäter. För att underlätta analysen och möjliggöra en differentiering mellan företag av olika storlekar har vi delat in företagen i tre storleksgrupper baserat på antalet anställda:

- Små företag: 0–10 anställda
- Mellanstora företag: 11–100 anställda
- Stora företag: över 100 anställda

Övriga definitioner:

Anställd är lika med årsanställd med en veckoarbetstid på 35 timmar eller mer.

Antal medlemsföretag är 142 stycken saneringsföretag och alla är aktiebolag.

Undersökningen som riktades till Almega Saneringsföretagens medlemmar gick ut till 142 företag. Intresset att svara på enkäten var störst hos de stora och mellanstora företagen.

3.2 OM BRANSCHSTATISTIKEN

För statistikinsamlingen har vi använt oss av Svenskt Näringslivs lönestatistik, Soliditets Nordic Business Key (NBK), SCB, samt Almegas lönestatistik. För definition av marknaden och statistikbearbetning har Nordic Business Keys branschkod, Bisnode, använts. I Bisnodebransch-städservice ingår aktiebolag och större handelsbolag. Statistiken har hämtats under augusti månad år 2015. Företagens uppgifter är hämtade från senast rapporterade årsredovisning, och motsvarar huvudsakligen kalenderårsredovisningar för 2014 samt för företag med brutet räkenskapsår 2013/2014.

3.3 BRANSCHDEFINITIONEN

Valet av branschdefinition utifrån medlemmarna i Almega Saneringsföretagen kommer av att de existerande SNI-koderna för saneringsyrket är för breda och inte ger en korrekt bild av den bransch som vi avser.

4. KONTAKTUPPGIFTER

Har du frågor eller funderingar kring rapporten, kontakta:

ARI KOUVONEN

Almega Serviceföretagen

Tel: 08-762 69 36

E-post: ari.kouvonen@almega.se

Saneringsföretagen
● almega

Box 55545 • 102 04 Stockholm • www.serviceforetagen.se